

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 23/2010 vp

Hallituksen esitys ajokorttilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 28 päivänä lokakuuta 2010 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen ajokorttilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 212/2010 vp).

Eduskunta-aloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä seuraavat aloitteet:

- LA 109/2007 vp — Erkki Pulliainen/vihr ym.: Laki tieliikennelain 24 a §:n muuttamisesta
- LA 70/2008 vp — Janne Seurujärvi/kesk ym.: Laki tieliikennelain 73 §:n muuttamisesta
- LA 32/2010 vp — Janne Seurujärvi/kesk ym.: Laki tieliikennelain muuttamisesta
- LA 42/2010 vp — Pertti Hemmilä/kok ym.: Laki tieliikennelain muuttamisesta
- TPA 45/2007 vp — Tero Rönni/sd ym.: Kevyiden nelipyöräisten kulkuneuvojen ajokoe
- TPA 43/2008 vp — Janne Seurujärvi/kesk ym.: Mopoautoa koskevan lainsäädännön muuttaminen

— TPA 47/2009 vp — Pertti Hemmilä/kok ym.: Liikenne- ja viestintävaliokunnan virhepistejärjestelmän käyttöönotto

— TPA 56/2009 vp — Pertti Hemmilä/kok ym.: Uusien kuljettajien liikenneturvallisuuden parantaminen

— TPA 40/2010 vp — Päivi Lipponen/sd ym.: Moottoripyörällä ajon turvallisuus

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavana

- hallitusneuvos Eija Maunu ja hallitusneuvos Anna-Liisa Tarvainen, liikenne- ja viestintäministeriö
- poliisitarkastaja Jari Pajunen, sisäasiainministeriö
- lääkintöneuvos Raija Asola, sosiaali- ja terveysministeriö
- osastonjohtaja Kari Hakuli, Liikenteen turvallisuusvirasto
- ylikomisario Jussi Päivänsalo, Liikkuva poliisi
- Consultant Senior Charlotte du Closel, European Quadricycle League EQUAL
- myyntijohtaja Tomi Kinnunen, Forteco Finland Oy
- toimitusjohtaja Harri Nyholm, Suomen Mopoauto Oy
- työsuojelusihteeri Pertti Sulasalmi, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
- toimitusjohtaja Pasi Nieminen, Autoliitto ry

- toimitusjohtaja Matti Peltola, Koneyrittäjien liitto
 - toimitusjohtaja Heikki Kääriäinen, Linja-autoliitto
 - puheenjohtaja Antero Peiponen, Suomen Autokoululiitto
 - toimitusjohtaja Iiro Lehtonen, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
 - koulutusohjelmajohtaja Pekka Ahlgren, Hämeen ammattikorkeakoulu, liikenneopettajakoulutus
 - hallituksen jäsen, professori Timo Tervo, Suomen Liikennelääketieteen yhdistys
 - Timo Mäki, Suomen Motoristit ry
 - puheenjohtaja Timo Lindström, Teknisen Kaupan ja Palveluiden Yhdistys
 - koulutuspäällikkö Antero Lammi, Liikenne- turva
 - liikennepsykologian professori Esko Keskinen
 - toimitusjohtaja Lauri Säynäjoki, Suomen Taksiliitto.
- Lisäksi kirjallisen lausuntonsa ovat antaneet:
- ulkoasiainministeriö
 - oikeusministeriö
 - valtiovarainministeriö
 - Poliisihallitus
 - Suomen Mopauto Oy
 - Kuurojen Liitto
 - Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
 - MP-Kauppiat ry.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi ajokorttilaki. Esityksen tavoitteena on kehittää ajokorttisäännöksiä niin, että ne vastaisivat liikenneturvallisuusvaatimusten ohella myös perustuslain vaatimuksia. Esitykseen sisältyvät ehdotukset tieliikennelain, ajoneuvoliikennerekisteristä annetun lain, kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain ja taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain muutoksiksi uuden lain johdosta. Lisäksi esitykseen sisältyvät ehdotukset rikoslain ja rikesakkorikkomuksista annetun lain muuttamisesta uuden lain johdosta.

Ajokorttiluokitusta ja erityisesti kuorma-auton, linja-auton ja moottoripyörän ajokortin vähimmäisikävaatimuksia tarkistettaisiin.

Ajokorttien voimassaoloaikoja muutettaisiin ja ajokorteille säädettäisiin hallinnolliset voimassaoloajat. Kuorma- ja linja-auton ajokortit olisivat voimassa enintään viisi tai kaksi vuotta kerrallaan ajokortin haltijan iästä riippuen ja muut ajokortit enintään 15 tai viisi vuotta kerrallaan.

Kuljettajien ajoterveystarkastuksia ja -valvontaa kehitettäisiin ja seuranta keskitettäisiin pääasiassa ajokortin uudistamisen yhteyteen.

Autokoululupien myöntämisedellytyksiä muutettaisiin ja lupien kuntakohtaisuudesta ja määräaikaisesta voimassaolosta luovuttaisiin.

Uusina ajokorttikorttiluokkina otettaisiin käyttöön kansallinen luokka LT, joka oikeuttaisi liikennetraktorin kuljettamiseen ja Euroopan unionin lainsäädännön mukainen luokka AM, johon kuuluisivat mopot ja kevyet nelipyörät.

Esitykseen sisältyvät ehdotukset auton ajokorttia varten annettavan B-luokan kuljettajaopetuksen kehittämisestä ja mopon ajokorttia varten vaadittavasta koulutuksesta sekä teoria- ja käsittelykokeesta. Kevyen nelipyörän kuljetusoikeuden saamiseksi vaadittaisiin erillinen koulutus sekä teoria- ja ajokoe.

B-luokan kuljettajaopetuksen uudistamisen keskeisiä muutoksia olisivat perusopetuksen opetussisältöjen kehittäminen ja kuljettajan vastuullisuuden korostaminen, opetuksen aloittamisiän alentaminen ajo-opetukseen ja ajokemuksen hankkimiseen käytettävän ajan lisäämiseksi sekä kuljettajaopetuksen perusvaiheen jälkeisen keston lyhentäminen yhteen vuoteen.

Opetuslupaperusteita muutettaisiin ja opetusluopaopetuksen ohjausta ja valvontaa kehitettäisiin autokouluopetuksen avulla.

Ajokieltojärjestelmää kehitettäisiin niin, että ajokieltoon johtavina tekoina otettaisiin huomioon vaarallisten aineiden kuljetusrikos sekä toistuvien rikkomusten laskennassa huomioitaisiin nykyistä laajempi valikoima rikkomuksia. Lisäksi varoituksen käyttöalaa laajennettaisiin.

Uusien B-luokan kuljettajien rikkomusseuranta kestäisi jatkossakin kaksi vuotta ajo-oikeuden saamisesta.

Ajokortteja ja autokoulutoimintaa koskevat muutokset liittyvät ajokorteista annetun direktiivin ja palveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin täytäntöönpanoon.

Lisäksi ehdotetaan muutettaviksi taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain säännöksiä taksinkuljettajan ajoluvan peruuttamisesta sekä kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetussa laissa käytettyä pelastustoimen käsitettä ja säännöstä perustason ammattipätevyyden hankkimiseksi puolustusvoimissa järjestettävän kokeen vastaanottamisesta sekä rikoslainsäädännön rikesakkorikkomuksia koskeviin säännöksiin lisättäväksi mainituissa ammattipätevyyslaeissa säädettyjen ajoasiakirjan mukana pitämistä koskevien säännösten rikkominen.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 19 päivänä tammikuuta 2013. Ajokorttilain autokoululupia, mopon kuljettajaopetusta sekä eräitä terveysvaatimuksia, puolustusvoimien ajokortteja, sopimusvaltion ajokortin kelpoisuusaikaa Suomessa ja ajokorttiseuraamuksia koskevat säännökset samoin kuin eräät kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä ja taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain muutokset ovat tarkoitetut tulemaan kuitenkin voimaan jo 1 päivästä kesäkuuta 2011. Lisäksi esitykseen sisältyvä ehdotus rikoslain muuttamisesta tulisi voimaan 1 päivästä kesäkuuta 2011. Ehdotetun rikesakkorikkomuksista annetun lain muutoksen voimaantulosta säädetäisiin erikseen lailla. Eräät alkolukkoajokortteja koskevat säännökset ovat tarkoitetut tule-

maan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Lakialoitteet

Lakialoitteessa LA 109/2007 vp ehdotetaan, että moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaja ei saa ajon aikana käyttää matkapuhelinta siten, että pitää sitä kädessään, eikä kuljettajan näkökentässä olevaa televisiovastaanotinta.

Lakialoitteessa LA 70/2008 vp ehdotetaan, että rattijuopumukseen syyllistyneelle henkilölle voidaan antaa ajo-oikeus vain, mikäli hän on ollut päihdeongelman johdosta hoidossa.

Lakialoitteessa LA 32/2010 vp ehdotetaan ajokorttiseuraamusjärjestelmää kehitettäväksi niin, että määrättäessä seuraamusta toistuvista rikkomuksista otetaan käyttöön pistejärjestelmä.

Lakialoitteessa LA 42/2010 vp ehdotetaan, että rattijuopumukseen liittyvissä ajokieltoasioissa toimivalta tulisi siirtää tuomioistuimelta poliisille, kuitenkin niin, että ajokiellon määrääminen törkeissä rattijuopumustapauksissa jäisi edelleen yksinomaan tuomioistuimen toimivaltaan.

Toimenpideoitteet

Toimenpideoitteessa TPA 45/2007 vp ehdotetaan, että ajokorttiluokitukseen lisätään uusi, kevyille nelipyörille tarkoitettu luokka sekä luodaan pakollinen ajokoe mopoautokortin saantia varten yhä kasvavan mopoautokannan vuoksi.

Toimenpideoitteessa TPA 43/2008 vp ehdotetaan, että mopoautojen ajo-opetusta ja ajokortin suorittamista koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan.

Toimenpideoitteessa TPA 47/2009 vp ehdotetaan, että liikennerikkomusten virhepistejärjestelmä otetaan Suomessa käyttöön.

Toimenpideoitteessa TPA 56/2009 vp ehdotetaan, että nuorten kuljettajien ajokorttijärjestelmää nuorten liikenneonnettomuuksien ja -kuolemien ehkäisemiseksi kehitetään sekä uusien kuljettajien enimmäisnopeus 80 km/h ja sitä osoittava tunnus palautetaan.

Toimenpideoitteessa TPA 40/2010 vp ehdotetaan, että moottoripyörällä ajon turvallisuutta

parannetaan niin itse ajajalle kuin ympäristöllekin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin. Valiokunta pitää tärkeänä, että ajokorttisäännökset nostetaan lain tasolle vastaamaan myös perustuslain vaatimuksia. Valiokunta korostaa, että erityisesti uusille kuljettajille on jatkossa pyrittävä antamaan entistä paremmat valmiudet itsenäiseen ja turvalliseen ajamiseen.

Valiokunta korostaa uudistuksen laajuutta ja pitää tärkeänä, että erityisesti sen vaikutuksia liikenneturvallisuudelle sekä taloudellisia vaikutuksia kansalaisille ja autokoulualalle seurataan järjestelmällisesti. Valiokunta kiinnittää erityisesti huomiota AM-luokan ajokortt uudistukseen, joka ei saa johtaa liian korkeaan ajokortin hintaan tai alueellisesti voimakkaasti eriarvoiseen mahdollisuuteen saada ajo-opetusta tai suorittaa ajo- ja käsittelykokeita.

Seuraamusjärjestelmä. Hallituksen esityksessä ehdotetaan ajokorttiseuraamusjärjestelmä pysyttäväksi perusteiltaan ja rakenteeltaan ennallaan. Perustelujen mukaan suomalainen porrastettu ajokieltojärjestelmä vastaisi periaatteiltaan useissa maissa käytössä olevia virhepistejärjestelmiä. Järjestelmä on perustelujen mukaan selkeä ja tarkoituksenmukainen, ja järjestelmän vaikiintuneisuuden katsotaan lisäävän sen ennalta estävyyttä.

Liikenne- ja viestintävaliokunta pitää erittäin valitettavana, että tässä uudistuksessa ei ole edetty virhepistejärjestelmän suuntaan, kuten eduskunta on toivonut. Eduskunta on mm. vuonna 2004 lausumassaan (HE 104/2004 vp – EV 152/2004 vp) edellyttänyt, että hallitus ryhtyy kokonaisvaltaisen ajokieltojärjestelmän ja sen

perusteiden selvityksen pohjalta toimenpiteisiin yhtenäisemmän ja helpommin mielletävän ajokieltojärjestelmän luomiseksi.

Valtioneuvoston liikenneturvallisuutta koskevan periaatepäätöksen (9.3.2006) mukaan ajokorttiseuraamusjärjestelmää olisi pitänyt kehittää niin, että määrättäessä seuraamusta toistuvista rikkomuksista otetaan käyttöön niin sanottu pistejärjestelmä. Seuranneessa valmistelutyössä liikenne- ja viestintäministeriö on selvitystensä pohjalta saanut sekä nykyistä järjestelmää kannattavia että virhepistejärjestelmän käyttöä puoltavia kannanottoja. Vahvana perusteluna nykyjärjestelmän jatkamiselle valiokunnalle on esitetty, että nykyiset Liikenteen turvallisuusviraston tietojärjestelmät eivät vielä mahdollista pisteytykseen perustuvaa seuraamusjärjestelmää.

Nykyisen seuraamusjärjestelmän oikeudenmukaisuudesta ovat erityisesti ammattiautoilijat esittäneet kritiikkiä. Seuraamusjärjestelmä saattaa muodostua kohtuuttomaksi paljon ajaville ammattikuljettajille, joille ajokielto merkitsee käytännössä elinkeinon harjoittamisen tai työn teon keskeytymistä ja pahimmillaan elinkeinon tai työpaikan pysyvää menetystä.

Valiokunta pitää hyvänä, että hallituksen esityksessä seuraamusjärjestelmää on ehdotettu kohtuullistettavaksi lisäämällä varoituksen käytömahdollisuutta ehdottoman ajokiellon sijasta. Toimeentulo ja välttämätön liikkuminen olisivat edelleen perusteena seuraamuksen käytölle ajokiellon sijaan. Toistuvien rikkomusten perusteella annetun varoituksen jälkeen voitaisiin antaa vielä uusi varoitus vuoden sisällä edellisen varoituksen jälkeen tehdystä rikkomuksesta. Varoituksen käyttö olisi mahdollista myös vakavaa piittaamattomuutta tieliikennettä kohtaan osoittavasta teosta, mutta vain painavista syistä. Hallituksen esityksessä korostetaan nimenomaan, että ammattikuljettajien kohdalla

kysymys on seuraamuksen vaikutuksesta toimeentuloon, mikä yhdessä välttämättömään liikumiseen liittyvien syiden kanssa voitaisiin huomioida varoituksen käytössä ajokiellon sijaan määrättävänä seuraamuksena.

Hallituksen esitys ei valiokunnan arvion mukaan kuitenkaan riitä täyttämään eduskunnan vuonna 2004 esittämää vaatimusta yhtenäisemmästä ja helpommin mielletävistä ajokieltojärjestelmästä.

Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

eduskunta edellyttää pisteytysjärjestelmään pohjautuvan ajokorttiseuraamusjärjestelmän toteuttamista.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös ajokieltojärjestelmän muuttamista siten, että ajokieltoharkintaan toistuvien rikkomusten perusteella otettaisiin mukaan nykyisten lisäksi myös muita rikkomuksia, joilla arvioidaan olevan todellista vaikutusta yleiselle liikenneturvallisuudelle. Valiokunta ei kaikilta osin kannata tätä ehdotusta, ennen kuin rikkomusten merkittävyyden arvioinnin mahdollistava pisteytysjärjestelmä saadaan käyttöön.

Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taksinkuljettajan ajoluvan määräaikaista peruuttamista koskevia säännöksiä, koska ajoluvan peruuttaminen toistuvista liikenne rikkomuksista määrätyn ajokiellon johdosta on käytännössä koettu kohtuuttoman ankaraksi. Taksinkuljettajan ajolupasäännöstä ehdotetaan kohtuullistettavaksi siten, että ajoluvan peruuttamisen määräaika lyhennetään vähintään kahteen kuukauteen. Nykyistä vähintään kuuden kuukauden peruutusta olisi kuitenkin käytettävä tekojen ollessa vakavia. Ajoluvan hakijan sopivuutta koskevat säännökset pysyisivät ennallaan. Siinä tapauksessa, että ajoluvan haltijalle annettaisiin ajokiellon sijaan varoitus, voitaisiin 2 momentin mukaisesti myös ajolupa jättää peruuttamatta.

Hallituksen esityksessä korostetaan, että ajokiellon sijaan määrättävän varoituksen perustee-

na olisi seuraamuksen vaikutus toimeentuloon, minkä vuoksi olisi perusteltua voida ottaa tämä vaikutus yhdenmukaisesti huomioon ammatin harjoittamiseen liittyvän ajoluvan seuraamuksessa. Esityksessä todetaan myös, että ajolupaseuraamuksen tulisi lähtökohtaisesti olla ajokieltoaikaa pidempi, jotta seuraamuksen käytöllä on tavoiteltu vaikutus.

Valiokunta toteaa, että ammatikseen ajavien kohdalla ajokiellon perusteena olevien toistuvien tekojen kertyminen voi olla tahatonta. Tähän nähden on toimeentulon estävää ajoluvan menetystä pidettävä hyvin vakavana seuraamuksena. Valiokunta ei pidä hyväksyttävänä sitä, että ajolupaseuraamus olisi lähtökohtaisesti ajokieltoa pidempi. Valiokunta ehdottaa jäljempänä tätä koskevat muutokset 5. lakiehdotuksen 18 §:ään.

Liikennelääketiede ja ajoterveyden valvonta. Valiokunnan saaman asiantuntijaselvityksen mukaan ajoterveyden ja -kunnan merkitys on erittäin suuri liikenneturvallisuudelle ja verrattavissa rattijuoppouden aiheuttamaan riskiin. Ylinopeusonnettomuuksien takana on useimmiten rattijuoppous, huumeet ja mielenterveysongelmat. Alkoholismi on myös sairaus ja selittää noin puolet rattijuoppoustopauksista. Viime vuosina pelkästään ajonaikaiset sairauskohtaukset ovat selittäneet 10—13% tutkituista liikennekuolemista koko maan osalta ja Uudenmaan alueella jopa neljänneksen. Näitä ei yleensä edes tilastoida liikennekuolemiksi, vaikka ajoneuvo on joutunut ohjaamattomaan tilaan. Lääkäreiden ilmoitusvelvollisuus ei selvityksen mukaan kaikilta osin toimi esimerkiksi alkoholimitapauksissa ja huumeiden vieroitushoidossa olevien kohdalla.

Eduskunta on käsitellessään hallituksen esitystä laiksi tieliikennelain muuttamisesta (HE 247/2009 vp — LiVM 30/2009 vp) hyväksynyt lausuman, jossa edellytetään, että hallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin riittävän monipuolisen ja luotettavan ajokyvyn arviointijärjestelmän luomiseksi, liikennelääketieteen tutkimuksen ja opetuksen lisäämiseksi ja tarvittavan ohjeistuksen antamiseksi tutkimuksia tekeville

lääkäreille sekä ammattikuljettajien ja kuljetusalan yrittäjien työterveyshuollon kattavaksi järjestämiseksi.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan asia ei ole edennyt juuri miltään osin. Liikennelääketiedettä on pidetty esillä informaatio-ohjauksen tasoissa tilaisuuksissa yliopistojen kanssa, mutta päätösvalta koulutussisällöistä on yliopistoilla. Yliopistot opettavat liikennelääketiedettä lääketieteen lisensiaatin tutkintoon johtavassa koulutuksessa, mutta koulutus ei välttämättä esiinny tällä nimellä, vaan palautuu perinteisempiin lääketieteen alojen luokitteluihin, kuten esimerkiksi silmätaudit ja neurologia.

Valiokunta pitää edelleen välttämättömänä, että hallitus eduskunnan hyväksymän lausuman mukaisesti kehittää ajoterveydentilan valvontaa, liikennelääketieteen tutkimusta ja opetusta sekä ammattikuljettajien ja kuljetusalan yrittäjien työterveyshuoltoa.

Valiokunta kiinnittää myös vakavaa huomiota yleistyneeseen ajamiseen huumaavien lääkkeiden vaikutuksen alaisena. Tämä on saadun selvityksen mukaan katsottu lailliseksi, kun lääkettä on käytetty lääkärin antaman lääkemääräyksen puitteissa. Ajokyvyn on tällaisissakin tapauksissa kuitenkin havaittu tosiasiasa heikentyneen. Valiokunta korostaa lääkärin yksilöllistä tilanearviota määrättäessä ajokykyyn vaikuttavia lääkkeitä. Ajaminen on kiellettävä, jos lääkitys vaikuttaa haitallisesti suorituskykyyn tai tarkkaavaisuuteen.

Valiokunta on tässä mietinnössä kiinnittänyt erityistä huomiota Suomessa vakituisesti asuvien, EU- tai ETA-valtioissa tai muualla ulkomailla annettujen ajokorttien haltijoiden ajoterveydentilan valvontaan, yhdenmukaistaen tätä soveltuvin osin kotimaisten ajokorttien haltijoiden ajoterveydentilan valvonnan kanssa.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että valiokunnan saaman selvityksen mukaan direktiivin näkökenttää koskevat vaatimukset näyttäsivät vaativan niin sanottujen näkökenttälaitteiden käyttöä, joita ei käytännössä ole saatavilla kuin joillakin silmälääkäreillä. Kyseisten laitteiden hankkiminen aiheuttaisi huomattavia kustannuksia, ja valiokunnan näkemyksen mukaan

käytännön kannalta on välttämätöntä, että yleislääkäri voi huolehtia ajokorttiin liittyvästä peruslääkärintarkastuksesta. Lisäksi valiokunnan saaman selvityksen mukaan direktiivin kontrasti- ja hämäränäköä koskevien vaatimusten osalta on todettava, että näille mittauksille ei ole olemassa kansainvälistä standardia. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että alemman asteisen sääntelyn ja käytännön ohjeistuksen kautta tulee huolehtia siitä, että ajokorttien näöntarkastukseen liittyvät mittaukset voidaan hoitaa tarkoituksenmukaisella ja myös käytännön kannalta järkevällä tavalla, esim. siten, että tavanmukainen tarkastus hoidetaan perinteisin menetelmin ja jos ongelmia näyttää olevan, henkilö lähetetään tarkempiin tutkimuksiin.

Liikennetraktori. Valiokunta pitää kannatettavana hallituksen esityksessä ehdotettua uutta LT-luokan ajokorttia. Ehdotus vastaa niitä kehittämislinjauksia, joita valiokunta on aiemmin esittänyt. Uusi LT-luokka selkeyttää merkittävästi maa- ja metsätalouskäytössä lisääntyneiden liikennetraktorien kuljettamista.

Valiokunta korostaa kuitenkin tasapuolisia kilpailuolosuhteita mm. rakennus- ja kuljetussektorilla, joilla myös käytetään liikennetraktoreita, osin kilpailutilanteessa kuorma-autojen kanssa. Valiokunta korostaa, että maa- ja metsätalouskäytön ulkopuolisessa kaupallisessa kuljetustoiminnassa tulee yhtäläillä soveltaa voimassa olevia ammattipätevyysvaatimuksia. Tämän mahdollistamiseksi valiokunta ehdottaa tarvittavat muutokset kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyysvaatimuksia koskevaan hallituksen 4. lakiehdotukseen. Liikennetraktorin kuljettajalta vaaditaan muutoksen voimaan tulon jälkeen vähintään nopeutettua perustason ammattipätevyyskoulutusta ja laissa säädettyä jatkokoulutusta ammattipätevyuden ylläpitämiseksi.

Valiokunta muistuttaa, että kaupallisessa ajossa liikennetraktorin käyttöä koskevat jo nyt yhtäläiset säännöt muiden tavarankuljetusten kanssa. Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä (693/2006) edellyttää kaupallisia tavarankuljetuksia varten erillisen liikenneluvan. Tämä

lupavaatimus koskee myös liikennetraktorilla tehtäviä kaupallisia kuljetuksia (liikennetraktorilupa). Lupavaatimuksen piiristä on kuitenkin lain 7 §:ssä suljettu pois mm. maa-, metsä-, eläin- tai kalatalouden kuljetukset tietyin rajauksin. Liikennetraktori kuuluu ajo- ja lepoaikojen valvonnan piiriin silloin, kun ajotapahtuma on luvanvarainen ja vaatii liikenneluvan. Liikennetraktorissa on myös käytettävä polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003) tarkoitettua verollista polttoainetta tai maksettava ns. päiväkohtainen vero silloin, kun se ei ole maatai metsätalousajossa. Valiokunta pitää tärkeänä, että liikennetraktorien kaupallisessa käytössä kilpailutilanteessa muun kaluston käyttäjien kanssa edellä mainittuja velvoitteita myös käytännössä noudatetaan. Valiokunta kiinnittää huomiota, kuten useasti aiemminkin, säännösten riittävään valvontaan.

Valiokunnan muut huomiot. Valiokunta on kiinnittänyt huomiota ehdotettuun ensimmäisen ajokortin voimassaoloajan lyhentämiseen enintään yhteen vuoteen. Valiokunta hyväksyy muutosehdotuksen taustalla olevat tavoitteet tuoda kuljettajakoulutuksen perusvaihe ja syventävä vaihe lähemmäksi toisiaan, jotta koulutus mielletäisiin yhtenäiseksi oppimistapahtumaksi. Lyhyen voimassaolon mahdollisesti aiheuttamien käytännön ongelmien vuoksi valiokunta suhtautuu kuitenkin kielteisesti nykyisen kahden vuoden voimassaoloajan lyhentämiseen.

Valiokunta ei pidä tarpeellisena erotella toisistaan automaattivaihteisella tai manuaalisella vaihteistolla suoritettuja käsittelykokeita AM-luokan ajokorteissa. Valiokunta pitää kuitenkin tarpeellisena selvittää jatkossa tarvetta ja mahdollisuutta siirtyä mopojen käsittelykokeesta varsinaiseen ajokokeeseen.

Lisäksi valiokunta kiinnittää huomiota ns. kansainvälisen ajokortin nykyisen myöntämisyjärjestelmän toimivuuteen myös uuden ajokorttilain säännösten puitteissa ja opetusluvan myöntämisen edellytyksiin ja rajauksiin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. lakiehdotus

3 §. Määritelmiä. Hallituksen esityksessä on ehdotettu lyhytaikaisen ajo-oikeuden voimassaoloajaksi yhtä vuotta. Valiokunta pitää ehdotettua vuoden jaksoa liian lyhyenä ottaen huomioon nuorten, ensimmäisen ajokortin saaneiden kuljettajien moninaiset elämäntilanteet, jotka saattavat muuttua ennakoimattomassakin tahdissa. Opintojen aloittaminen, varusmiespalvelus, uusi työpaikka tai opintoihin liittyvä harjoittelu ulkomailta ovat esimerkkejä elämäntilanteen muutoksista, jotka voisivat vaikeuttaa ajo-opetuksen jatkumista vuoden sisällä. Valiokunta ehdottaa pykälän 2 kohdan muuttamista siten, että kohdassa määritelty lyhytaikainen ajokortti on voimassa kaksi vuotta.

Pykälän 12 kohdassa määritellään alkolukko viitaamalla alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annettuun lakiin (439/2008). Alkolukon määritelmä on kuitenkin siirretty lakiin alkolukon hyväksymisestä liikenteeseen (EV 143/2010 vp), joka on vasta tulossa presidentin vahvistettavaksi. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena viitata alkolukon osalta edellä mainittuun eduskunnan jo hyväksymään uuteen lakiin. Tämä edellyttää myös 102 §:n voimaantulosäännösten täsmenämistä. Lisäksi valiokunta ehdottaa erään lakitekniikan täsmennyksen tekemistä.

6 §. Ajo-oikeus. Pykälän 5 momentti sisältää säännökset eräiden ajokorttia koskevien säännösten soveltamisesta myös kuljettajantutkintotodistukseen. Ehdotus sisältää myös asetuksenantovaltuuden kuljettajantutkintotodistuksen voimassaoloajasta ja muista vaatimuksista. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa 5 momenttiin lisättäväksi kuljettajantutkintotodistuksen voimassaoloaika koskevan perussäännöksen, jonka mukaan todistus on voimassa yhden kuukauden ajan kuljettajantutkinnon suorittamisesta. Edellä ehdotetun seurauksena asetuksenantovaltuus ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana.

7 §. *Ajo-oikeuden laajuus.* Pykälän 1 momentin perussäännöksen mukaan ajo-oikeuden haltija saa kuljettaa sellaista ajoneuvoa, jonka luokkaa vastaava tunnus hänellä on ajokortissaan. Hallituksen ehdotuksesta on jäänyt puuttumaan tähän perussäännökseen tarkoitettu poikkeus, joka koskee A-luokkaan kuuluvaa kolmipyörää, jonka teho ylittää 15 kW. Mainitun A-luokkaan kuuluvan kolmipyörän kuljettamisen vähimmäisikävaatimukseksi ehdotetaan 21 vuotta.

A-luokan ajokortti myönnetään lakiehdotuksen 5 §:ssä mainittujen vähimmäisikävaatimusten mukaisesti. Käytännössä tämä merkitsee, että kokemusta hyväksikäyttäen 20-vuotiaana saatu A-luokan ajokortti oikeuttaa haltijansa vasta 21-vuotiaana kuljettamaan tässä tarkoitettua A-luokan kolmipyörää.

Pykälän 3 momentin 2 kohdan mukaan kuljettajantutkinnon suorittaminen automaattivaihteisella ajoneuvolla edellyttää aina automaattivaihteisuutta koskevan ehdon liittämistä kyseiseen luokkaan ajokortissa. Tätä EU-säännöksiin liittyvää perussääntöä on lakiehdotuksessa sovellettu myös mopon ajokortin suorittamiseen, vaikka EU-säännökset eivät tätä mopojen osalta edellytä. Saatujen selvitysten perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ei pidä tätä erottelua tarkoituksenmukaisena mopojen osalta. Valiokunta ehdottaa 3 momentin 2 kohtaan lisättäväksi AM-luokkaa koskevan poikkeuksen momentin pääsäännöstä.

10 §. *Hakemuksen liitteet.* Ikääntyvien kuljettajien ajoterveydentilan valvonta ehdotetaan toteutettavaksi muita kuljettajia tiukempana. Ajokortit uusitaan lyhyemmäksi ajaksi ja lääkärintarkastukset toteutetaan laajennettuina ikääntymisen vaikutusten huomioon ottamiseksi. Ryhmän 1 kuljettajien ajokortit uusitaan enintään viideksi vuodeksi noin 70 vuoden iästä lukien ja laajennettu lääkärintarkastus koskee kuljettajia seuraavasta noin 75 vuoden iässä tapahtuvasta uusimisesta lähtien. Ryhmän 2 kuljettajien ajokortit uusitaan vastaavasti enintään kahdeksi vuodeksi, mihin liittyy laajennettu lääkärintarkastus. Ryhmän 2 kuljettajilla, joilla on ennen uusien vaatimusten voimaantuloa saatu ns. pit-

käaikainen ajokortti, joka on voimassa haltijansa 70 ikävuoteen asti, on vastaavasti viiden vuoden välein 45 vuoden iästä lukien velvollisuus lääkärin lausunnon esittämiseen terveysvaatimusten täyttymisestä.

Muissa EU- ja ETA-valtioissa annetut ajokortit ovat voimassa Suomessa kortteja vaihtamatta. Ajokortin haltijan terveysvaatimusten tähtyminen tutkitaan normaalisti ajokortin uusimisen yhteydessä. Ajokorttien määrääjat voivat kuitenkin poiketa merkittävästikin meillä käytössä olevista määrärajoista, koska ryhmän 1 ajokortti voidaan direktiivin mukaan antaa 15 vuodeksi ja ryhmän 2 ajokortti viideksi vuodeksi. Voimassa olevaa ajokorttia vaihdettaessa ei lääkärinlausuntoa edellytetä, koska ajokortin myöntämistä koskevat vaatimukset ovat samat. Tässäkin tapauksessa ajokorttien voimassaoloaikojen erot voivat asettaa ajokortin haltijat eriarvoiseen asemaan ja heikentää muualla pidemmäksi aikaa ajokortin saaneiden ajoterveydentilan valvonnan.

Valiokunta korostaa ajoterveydentilan ja ajokunnan valvonnan suurta merkitystä liikenneturvallisuudelle ja ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 4 momentin, joka asettaa voimassa olevan EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin haltijan, joka hakee ajokorttilupaa tai ajokorttia, terveydentilan valvonnan osalta samaan asemaan kuin kotimaisen ajokortin uusijan.

14 §. *Ajokorttiluvan myöntäminen.* Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa 3 momentin toisen virkkeen teknisluonteista selventämistä siten, että ajokortin tietojen tallettamisen sijasta asetuksella voidaan säätää ajokortin tietojen merkitsemistavasta ajoneuvoliikennerekisteriin.

17 §. *Ajokortin terveysvaatimukset ryhmässä 1.* Pykälän 2 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden sosiaali- ja terveysministeriölle koskien mm. 1 momentin 2 kohdan näkökenttää koskevia vaatimuksia. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa asetuksenantovaltuuden täydentämistä koskemaan myös näkökenttävaatimuksista poikkeamista erikoislääkärin lausun-

non ja tarvittaessa suoritettavan ajokokeen perusteella.

20 §. Ajoterveydentilan ja ajokunnon valvonta. Viitaten 10 §:n kohdalla esitettyyn valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 4 momentin, johon sisältyy ulkomailla annetun voimassa olevan ajokortin haltijan velvollisuus vastaaviin ajoterveyttä koskeviin selvityksiin kuin mitä vaaditaan kotimaisten ajokorttien uusimisen yhteydessä. Ehdotettu sääntely koskee sekä EU- tai ETA-valtiossa että myös muualla ulkomailla annetun ajokortin haltijaa, joka asuu vakinaisesti Suomessa.

23 §. Auton kuljettamiseen oikeuttavan ensimmäisen ajokortin voimassaolo. Viitaten edellä 3 §:n kohdalla lausuttuun valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin muuttamista siten, että ensimmäinen ajokortti annetaan kahdeksi vuodeksi.

24 §. Ajokortin luovuttamisen edellytykset. Pykälän 6 momenttiin on esityksen valmistelussa jäänyt tarpeeton lakiviittaus. Valiokunta ehdottaa viittauksen poistamista.

Mainittu momentti sisältää myös valtuuden antaa ministeriön asetuksella säännöksiä kuljettajaopetuksen määrästä. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ei pidä momentissa tarkoitettua opetusta ja sen vähimmäismäärää sellaisina teknisuonteisina ja merkitykseltään vähäisinä asioina, että niistä voidaan säätää ministeriön asetuksella. Valiokunta ehdottaa asetuksenantovaltuuden osoittamista valtioneuvostolle.

25 §. Ajokortin luovuttamisen esteet. Hallituksen esityksessä (25 §:n 2 momentti) ehdotetaan, että uusi ajokortti saataisiin luovuttaa korkeintaan kaksi kuukautta ennen lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymistä. Valiokunta on ehdottanut lyhytaikaisen ajokortin voimassaolon pidentämistä kahteen vuoteen. Edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi valiokunta ehdottaa, että muu kuin lyhytaikainen ajokortti saadaan luovuttaa aikaisintaan vuosi ennen hakijalla olevan lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymistä.

26 §. Ajokortin luovuttaminen. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa pykälässä olevien asetustenantovaltuuksien täsmentämistä koskien hakijalla ennestään olevan ajokortin palauttamista viranomaiselle. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi valtuussäännös, joka koskee postitse uuden ajokortin saanutta. Tämän seurauksena ehdotetaan 4 momentin valtuussäännöstä tarkennettavaksi siten, että se koskee myös 3 momentissa mainittua tilannetta.

31 §. Ajokortin vaatimukset. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 3 momentissa oleva viittaus 98 §:ään poistetaan. Valiokunta ehdottaa jäljempänä kansainvälistä ajokorttia koskevaan 98 §:ään muutoksia, joiden vuoksi viittaus on syytä poistaa.

37 §. Kuljettajaopetuksen toteutus. Yhdenmukaisesti 24 §:n kohdalla ehdotetun asetuksenantovaltuuden tarkistamisen kanssa valiokunta ehdottaa pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuuden osoittamista valtioneuvostolle.

38 §. Autokouluopetuksen aloittamisen edellytykset. Yhdenmukaisesti 24 §:n kohdalla ehdotetun asetuksenantovaltuuden tarkistamisen kanssa valiokunta ehdottaa pykälän 5 momentin asetuksenantovaltuuden osoittamista valtioneuvostolle.

39 §. B-luokan opetusluvan myöntämisen perusteet. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa pykälän 4 momenttiin lisättäväksi perussäännöksen opetuslupaopettajan kokeen voimassaolosta. Pykälän 1 momentissa tarkoitettua opetuslupaopettajan koetta ei vaadita, jos hakija on enintään kolme vuotta aikaisemmin suorittanut kokeen hyväksytysti. Samalla voidaan poistaa valtuus tarkempien säännösten antamiseen.

41 §. Opetuslupaopetuksen toteutus B- ja AM-luokan opetuksessa. Yhdenmukaisesti 24 §:n kohdalla ehdotetun asetuksenantovaltuuden tarkistamisen kanssa valiokunta ehdottaa pykälän

4 momentin asetuksenantovaltuuden osoittamista valtioneuvostolle.

42 §. Opetusluvan myöntäminen. Pykälän 1 momentin lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi koskemaan 40 §:n 1 momentin 4 kohtaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan luopumista opetuslupien myöntämisen tarveharkinnasta ja perheenjäsenyysehdoista. Luvat myönnettäisiin lupaedellytysten täyttyessä. Valiokunta kannattaa hallituksen esitykseen sisältyvää ehdotusta opetuslupaopetuksen yhdistämisestä ammattimaiseen autokouluopetukseen. Valiokunta ei kuitenkaan pidä tarkoituksenmukaisena opetuslupaopetuksen myöntämisperusteiden avaamista siten, että opetuslupaopetuksesta voi käytännössä muodostua jopa osa ns. harmaata taloutta. Valiokunta ehdottaa opetusluvan enimmäismäärän rajaamista kahteen samanaikaisesti voimassa olevaan opetuslupaan.

Valiokunta ehdottaa kahden luvan kiintiöstä rajattavaksi pois myönnetyn luvan voimassaolon jatkamiseksi myönnettävän uuden luvan, mikä olisi yleensäkin mahdollista myöntää vain erityisen painavasta syystä. Tällaiseksi voitaisiin katsoa esimerkiksi vakava sairaus, joka on estänyt opetuksen läpiviemisen lupakautena.

Valiokunta ehdottaa uutta 2 momenttia, jolloin hallituksen esityksen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi.

45 §. Moottoripyörän harjoituslupa. Yhdenmukaisesti 24 §:n kohdalla ehdotetun asetuksenantovaltuuden tarkistamisen kanssa valiokunta ehdottaa pykälän 3 momentin asetuksenantovaltuuden osoittamista valtioneuvostolle.

47 §. Ajoneuvon kuljettaja ajo-opetusta annettaessa. Saadun selvityksen perusteella ja pykälän 1 momentin kattavuuden vuoksi valiokunta arvioi, että 2 momentissa ehdotetulle asetuksenantovaltuudelle ei ole tarvetta. Valiokunta ehdottaa 2 momentin poistamista.

51 §. Ajoharjoitteluradat. Valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 1 ja 3 momentin sekä muutettavaksi pykälän 2 momenttia. Pykälän 1 momentti siirtyy muutettuna valiokunnan

ehdotuksen 4 momentiksi. Valiokunta ehdottaa pykälään perussäännökset ajoharjoitteluradoista ja niiden hyväksymisestä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi radan perusvaatimukset koskien liukkaalla ajamisen harjoittelua ja velvoitetta alueen eristämiseen muulta liikenteeltä. Pykälän 2 momentin hyväksymisvaltuutta ehdotetaan täydennettäväksi ja momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta tiedoista, jotka on liitettävä ajoharjoitteluradan hyväksymistä koskevaan hakemukseen. Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöksiä hyväksymisen voimassaolosta ja peruuttamisesta ja 4 momentin asetuksenantovaltuutta ehdotetaan edellä mainittujen muutosten vuoksi tarkennettavaksi.

59 §. Muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu ajokortti ja muu mopon ajolupa tai kuljetusoikeus. Viitaten 10 ja 20 §:n kohdalla esitettyyn valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttia tarkennettavaksi siten, että kuljettajan ajoterveydentilan valvonnasta on voimassa mitä 20 ja 21 §:ssä säädetään.

60 §. Sopimusvaltiossa annettu ajokortti. Pykälä koskee Genevessä vuonna 1949 tehtyyn tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen (SopS 11/1959) tai Wienissä vuonna 1968 tehtyyn tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen (SopS 30/1986) liittyneessä muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa annetun ajokortin haltijan oikeutta kuljettaa Suomessa ajoneuvoa. Viitaten 10 ja 20 §:n kohdalla esitettyyn valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttia tarkennettavaksi siten, että oikeus kuljettaa ajoneuvoa kyseisen ajokortin nojalla Suomessa edellyttää, että henkilö täyttää 20 §:n terveydentilaa koskevat vaatimukset, ja pykälän 3 momenttia tarkennettavaksi siten, että kuljettajan ajoterveydentilan valvonnasta on voimassa, mitä 20 ja 21 §:ssä säädetään.

61 §. Muu ulkomainen ajokortti. Pykälän 2 momentti sisältää nykyisin voimassa olevan ajokorttiasetuksen 34 §:n 4 momentin säännöksen, jonka mukaan ulkoasiainministeriön antaman todistuksen mukaan vieraan valtion edustuston henkilökuntaan kuuluvalla ulkomaalaisella, jolla on ulkomainen ajokortti, voi poliisi

hakemuksesta myöntää ajokorttiluvan ulkomais- ta ajokorttia vastaavan ajokortin saamiseksi Suomessa ja luovuttaa ajokortin 24 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaisesti uutta kuljetta- jantutkintoa vaatimatta.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ul- koasiainministeriö antaa vakiintuneen käytän- nön mukaisesti vastaavan todistuksen myös lähetetyn konsulin johtaman konsulaatin sekä kansainvälisen järjestön Suomessa sijaitsevan toimipaikan henkilökuntaan kuuluvalla ulko- maalaiselle. Todistuksia on kirjoitettu myös täl- laisen henkilön perheenjäsenelle. Todistusta ei saadun selvityksen mukaan kuitenkaan ole tar- koituksenmukaista kirjoittaa muulle henkilö- kunnalle kuin niin sanotulle lähetetylle henkilö- kunnalle, jotka saapuvat Suomeen määräaikaista tehtävää varten. Valiokunta ehdottaa moment- tia muutettavaksi vastaamaan edellä kuvattua vallitsevaa käytäntöä. Tällöin on lakiteknisistä syistä tarkoituksenmukaista erottaa momentin viimeinen virke uudeksi 3 momentiksi.

64 §. Ajokieltoon määrääminen. Valiokunta pitää erittäin moitittavana raskaassa tieliiken- teessä poliisin havaitsemaa ajopiirturin manipu- lointia siten, että piirturi tuottaa virheellistä tie- toa kuljettajan ajo- ja lepoajoista ja vaikeuttaa onnettomuustilanteissa myös tutkintaa. Jos teko katsotaan rikoslaissa tarkoitetuksi liikennetur- vallisuuden vaarantamiseksi, 64 §:n 2 momentin 3 kohta kattaa jo ehdotetussa muodossaan maini- tun teon. Valiokunta selkeyttää tätä arviointia ehdottamalla pykälään uuden 3 momentin lisää- mistä, jonka mukaan ajopiirturin manipulointia on pidettävä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu- na tekona, joka täyttää vakavan piittaamatto- muuden tunnusmerkistön.

Laitteen toimintaa voidaan ehdotuksen mu- kaan häiritä laitetta käsittelemällä tai vaikutta- malla jollain apuvälineellä, kuten magneetilla, laitteen toimintaan siten, että se tuottaa virheel- listä tietoa kuljettajan ajo- ja lepoajoista.

65 §. Ajokieltoon määrääminen toistuvien rik- komusten perusteella. Hallituksen esityksessä ehdotetaan ajokieltoon vaikuttaviin rikkomuk-

siin lisättäväksi 1 momentin c alakohdan mu- kaan 88 §:n 1 momentissa ja 88 c §:ssä tarkoitettu turvavyön tai muun turvalaitteen käytön lai- minlyönti sekä d alakohdan mukaan 89 §:ssä tar- koitettu suojakypärän käytön laiminlyönti.

Valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena li- sätä ajokieltoon vaikuttavia rikesakkorikkomuk- sia tässä vaiheessa, kun ajokorttiseuraamusjär- jestelmää ei edelleenkään ehdoteta virhepistejär- jestelmään pohjautuvaksi, jolloin olisi mahdol- lista nykyistä paremmin arvottaa eri rikkomus- ten tosiasiallinen merkitys esimerkiksi liikenne- turvallisuudelle ajokiellosta päätettäessä. Mat- kapuhelimen kielletty käyttö ajon aikana on sa- massa momentissa ajokieltoon vaikuttavaksi eh- dotettu uusi rikkomus. Valiokunta pitää tätä lii- kenteen turvallisuuden kannalta hyvin perustel- tuna eikä ehdota sen osalta muutosta.

Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin c ja d alakohtien poistamista.

66 §. Ajokiellon kesto. Hallituksen esityksessä on ajokieltooperusteisiin lisätty rikoslain 44 luvun 13 §:ssä tarkoitettu vaarallisten ainei- den kuljetusrikos. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa vaarallisten ai- neiden kuljetusrikoksen lisäämistä myös ajo- kiellon kestoja koskevan pykälän 2 momenttiin.

69 §. Valvottu ajo-oikeus. Viitaten edellä 3 §:n 12 kohdassa lausuttuun valiokunta ehdottaa laki- teknisenä muutoksena 2 momentin 2 kohdan lakiviittauksen poistamista.

70 §. Väliaikaiseen ajokieltoon määrääminen. Viitaten edellä 66 §:n kohdalla lausuttuun valio- kunta ehdottaa pykälän 1 momentin 1 kohtaan lisättäväksi maininnan vaarallisten aineiden kul- jetusrikoksesta. Kyseinen rikos rinnastuisi väli- aikaiseen ajokieltoon määräämisen osalta rattij- uopumukseen ja törkeään rattijuopumukseen.

83 §. Varoituksen antaminen ja autokoululuvan peruuttaminen. Saadun selvityksen ja perustus- lakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mu- kaan elinkeinoluvan peruuttaminen on yksilön oikeusasemaan puuttavana viranomaistoimena vaikutuksiltaan jyrkempi kuin haetun luvan

epääminen (PeVL 28/2001 vp). Sen vuoksi on sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämätöntä, että luvan peruuttamismahdollisuus sidotaan säännöksessä vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvan haltijalle mahdollisesti annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet puutteiden korjaamiseen. Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momenttia muutettavaksi vastaamaan edellä todettua perustuslakivaliokunnan käytäntöä.

88 §. Liikenneopettajaluvan myöntämisen edellytykset. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentin 2 kohtaa tarkennettavaksi siten, että ehdotetun C-luokan ajokortin sijasta harjoittelijalla on oltava harjoittelun luokkaa vastaava ajokortti. Muutos vastaa opettajalta yleensä edellytettyä vaatimusta opetusajoneuvon ajo-oikeudesta. Ryhmän 2 harjoittelu voidaan toteuttaa myös muussa kuin C-luokassa.

95 §. Oikaisu- ja muutoksenhakusäännökset. Saadun selvityksen perusteella hallintolain oikaisuvaatimusmenettelyä koskeva 7 a luku on tullut voimaan 1.8.2010. Tämän vuoksi pykälän 2 momentissa tulisi viitata hallintolain asianomaisiin säännöksiin. Koska hallintolain 49 c §:n 1 momentissa säädetään oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajasta, siitä ei ole tarpeen erikseen säätää ehdotetussa 2 momentissa. Valiokunta ehdottaa 2 momenttiin lisättäväksi viittauksen hallintolakiin ja poistettavaksi momentin viimeisen virkkeen, jossa mainitaan oikaisuvaatimuksen määräajasta.

97 §. Poikkeusluvut. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan sosiaali- ja terveysministeriölle valtuutusta myöntää poikkeuksia 18 §:n 1 momentin 3 kohdan kuuloa koskevasta vaatimuksesta. Saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena toimivallan pysyttämistä edelleen Liikenteen turvallisuusvirastolla. Valiokunta ehdottaa tätä tarkoittavan muutoksen tekemistä pykälän 2 momenttiin.

98 §. Kansainvälinen ajokortti. Valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota ns. kansainväli-

sen ajokortin tarkoituksenmukaiseen myöntämismenettelyyn. Käytännössä kansainvälistä ajokorttia on haettu Autoliiton toimittamalla hakemuksella ja Autoliitto on toimittanut hakemuksen poliisin vahvistettavaksi toimien ikään kuin hakijan asiamiehenä. Kysymyksessä on käytännössä useampikielinen asiakirja siitä, mitä ajokorttiluokkia asianomaisella on eli eräänlainen ajokortin käänös. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan noudatettu menettely on ollut hakijan kannalta sujuva ja kustannustehokas.

Hallituksen esityksen mukaan poliisi myöntäisi kansainvälisen ajokortin, mikä vastaisi siinänsä nykyistä käytäntöä. Pykälän 2 momentin mukaan hakemus toimitettaisiin poliisille. Säännöstä valmisteltaessa ei ole pidetty mahdollisena lainsäädännössä osoittaa kansainvälisen ajokortin antamiseen liittyvää tehtävää nimetysti Autoliitolle. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa pykälän muuttamista siten, että siinä viitataan niihin kansainvälisiin tieliikennesopimuksiin, joiden mukaisia kansainvälisiä ajokortteja Suomessa voidaan antaa, ja pykälän 2 momentissa todetaan poliisin vahvistavan kansainvälisen ajokortin. Muutokset mahdollistavat sen, että poliisi voi vastata tehtävästä, mutta se voi myös hoitaa edelleen tehtävää yhdessä Autoliiton kanssa. Valiokunta pitää erittäin suotavana, että nykyinen menettely jatkuu sellaisenaan.

102 §. Voimaantulo. Lakiehdotuksen 8 §:n 2 momentin ja 12 §:n 2 momentin voimaantuloa ehdotetaan säädettävän valtioneuvoston asetuksella. Voimaantuloajankohta oli saadun selvityksen mukaan tarkoitus kytkeä ajoneuvo-liikennerekisterin uudistuksen voimaantuloon. Rekisteriuudistuksen voimaantulon on nyt arvioitu siirtyvän vuoteen 2013. Mainitut pykälät voivat tämän vuoksi tulla voimaan samaan aikaan kuin pääosa ajokorttilaista tulee voimaan eli 19.1.2013. Valiokunta ehdottaa asetuksenantovaltuuden poistamista.

Viitaten edellä 3 §:n 12 kohdan osalta lausuttuun valiokunta ehdottaa lisättäväksi mainitun kohdan voimaantuloa koskevan uuden 3 momen-

tin, jolloin hallituksen esityksen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi.

2. lakiehdotus

Johtolause. Hallituksen esityksen 2. lakiehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan ehdotetun ajokorttilain kanssa. Valiokunta ehdottaa poistettavaksi johtolauseen kumottaviksi ehdotetuista pykälästä 108 §:n 4 momentin. Saadun selvityksen mukaan tulee kyseinen momentti kumota samasta ajankohdasta kuin sitä vastaava uusi valtuussäännös tulee voimaan. Poistettu säännös ehdotetaan kumottavaksi 3. lakiehdotuksen yhteydessä, jonka on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2011.

3. lakiehdotus

Johtolause. Viitaten edellä 2. lakiehdotuksen johtolauseeseen kohdalla lausuttuun valiokunta ehdottaa 108 §:n 4 momentin lisäämistä johtolauseeseen kumottaviin säännöksiin.

4. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta ehdottaa johtolauseeseen teknislouenteiset korjaukset.

2 §. *Soveltamisala.* Valiokunta ehdottaa, että muissa kuin polttoainemaksulain (/) 7 §:ssä todetuissa ajoissa vaaditaan tavaraliikenteen ammattikuljettajan pätevyyttä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi liikennetraktoria koskeva lain soveltamisalan laajennus. Polttoainemaksulain 7 §:ssä tarkoitettuja kuljetuksia ovat maa- ja metsätalouden kuljetukset. Ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutusta polttoainelain 7 §:n sisältöön tai vakiintuneeseen tulkintaan.

Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momentin 2 kohtaan sisällytettäväksi myös ensihoitopalvelun käytössä olevien ajoneuvojen kuljettamista koskevan poikkeuksen ammattipätevyysvaatimuksesta. Muutos on tarpeen potilaskuljetuksissa käytettävien ajoneuvojen kuljettamisen vaati-

musten yhdenmukaistamiseksi. Pelastusalan henkilöstön lisäksi myös terveyskeskusten, sairaanhoitopiirien ja yksityisten sairaankuljetusyritysten palveluksessa olevat ensihoitajat osallistuvat sairaankuljetus- ja ensihoitopalvelujen tuottamiseen. Osa ensihoitopalvelun potilaskuljetuksissa käytettävistä ajoneuvoista nousee painonsa puolesta C1-luokkaan, jolloin ko. lain mukaan ajoneuvon kuljettajalta vaaditaan myös perustason ammattipätevyyttä. Pelastustoimen käytössä olevien potilaskuljetuksissa käytettävien ajoneuvojen kuljettamiseen ei edellä mainitun lainkohdan mukaan vaadita ammattipätevyyttä.

4 §. *Perustason ammattipätevyys.* Saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää liikennetraktorin kuljettamisessa riittävänä nopeutettua perustason ammattipätevyyskoulutusta. Valiokunta ehdottaa tätä koskevan säännöksen lisäämistä pykälän uuteen 4 momenttiin.

5. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta ehdottaa johtolauseeseen teknislouenteisen korjauksen.

18 §. *Ajoluvan peruuttaminen määräajaksi.* Ajoluvan peruuttamisen osalta hallituksen esityksessä todetaan, että lähtökohtaisesti taksinkuljettajan ajolupaseuraamuksen tulisi olla ajokieltoaikaa pidempi. Valiokunta ei hyväksy tätä lähtökohtaa, vaan ehdottaa pykälän muuttamista siten, että jos ajolupa peruutetaan poliisin määräämän ajokiellon vuoksi, lupa peruutetaan ajokiellon ajaksi, jollei teon tai tekojen vakavuudesta ja teko-olosuhteista muuta johdu. Valiokunta pitää tärkeänä, että säännöksen soveltamisen lähtökohtana on ajokiellon mittainen ajoluvan peruutus.

19 §. Pykälän 2 momentin mukaan taksinkuljettajan ajolupa on peruutettava väliaikaisesti, jos kuljettaja määrätään väliaikaiseen ajokieltoon. Jos poliisimies ajokorttilain 70 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla määrää väliaikaisen ajokiellon, poliisin on ajokorttilain 72 §:n 1 momentin

nojalla viipymättä päätettävä, pidetäänkö väliaikainen ajokielto voimassa. Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttamisesta ei kuitenkaan tehdä vastaavaa päätöstä. Tämän vuoksi kuljettaja ei voi saada ajolupa- ja ajo-oikeusasiaansa samassa menettelyssä hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttiin liittäväksi säännöksen taksinkuljettajan ajoluvan väliaikaisesta peruuttamisesta annettavasta, edellä tarkoitettusta päätöksestä.

8. lakiehdotus

Voimaantulosäännös. Lakiehdotuksessa muutettavaksi ehdotettava laki rikesakkorikkomuksista on suunniteltu tulevaksi voimaan vuonna 2013 tai 2014. Lakimuutoksen voimaantulosta on esityksessä ehdotettu säädettäväksi erikseen lailla. Saadun selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen voimaantulosäännöksen alkuosan muuttamista niin, että ehdotetun sanamuodon sijaan säädettäisiin lain muutos tulemaan voimaan samaan aikaan kuin rikesakkorikkomuksista annettu laki. Tällöin ei ole tarpeen säätää erillistä voimaan tuloa koskevaa lakia.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Ajokorttilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset
1 ja 2 §
(Kuten HE)

Aloitteet

Valiokunta on käsitellyt asian hallituksen esityksen pohjalta, joten se ehdottaa, että laki- ja toimenpideoitteet hylätään.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että 6. ja 7. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomina,

että 1.—5. ja 8. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset).

että lakialoitteet LA 109/2007 vp, LA 70/2008 vp, LA 32/2010 vp sekä LA 42/2010 vp hylätään,

että toimenpideoitteet TPA 45/2007 vp, TPA 43/2008 vp, TPA 47/2009 vp, TPA 56/2009 vp sekä TPA 40/2010 vp hylätään ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:
(1 kohta kuten HE)
2) lyhytaikaisella ajokortilla kaksi vuotta voimassa olevaa ensimmäistä auton kuljettamiseen

oikeuttavaa ajokorttia ja lyhytaikaisella ajo-oikeudella sitä vastaavaa ajo-oikeutta;

(3—11 kohdat kuten HE)

12) *alkolukolla* *alkolukon hyväksymisestä liikenteeseen annetussa laissa (/)* tarkoitettua ajoneuvon käynnistymisen estävää laitetta ja *alkolukkoajokortilla alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annetussa laissa (439/2008)* tarkoitettua valvotun ajo-oikeuden ajaksi annettavaa ajokorttia;

(13 kohta kuten HE)

2 luku

Ajokorttien luokat ja niiden sisältämä ajo-oikeus

4 ja 5 §
(Kuten HE)

6 §
Ajo-oikeus

(1—4 mom. kuten HE)

Kuljettajantutkintotodistus oikeuttaa *kuukauden ajan kuljettajantutkinnon suorittamisesta kuljettamaan tutkinnon luokkaa vastaavaa tai siihen sisältyvän luokan ajoneuvoa (poist.)* Suomessa muualla kuin Ahvenanmaalla. Muuten todistuksesta ajo-oikeuden osoittavana asiakirjana, sen mukana pitämisestä, luovuttamisesta, poliisin haltuun ottamisesta ja poliisille luovuttamisesta ajokieltoon määrättäessä ja ajokortin luovuttamisesta on voimassa mitä ajokortista säädetään. (*Poist.*)

7 §

Ajo-oikeuden laajuus

Ajo-oikeuden haltija saa kuljettaa sellaista ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jonka luokkaa vastaava tunnus hänellä on ajokortissaan tai kuljettajantutkintotodistuksessaan. *A-luokkaan* kuuluvaa 4 §:n 1 momentin 4 kohdan b alakoh-

dassa tarkoitettua kolmipyörää saa kuitenkin kuljettaa vain se A-luokan ajo-oikeuden haltija, joka on täyttänyt 21 vuotta.

(2 mom. kuten HE)

Ajokorttiluokan ajo-oikeutta voidaan rajoittaa tai siihen voidaan asettaa ehtoja 16 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Ajo-oikeus koskee:

(1 kohta kuten HE)

2) *AM-luokkaa lukuun ottamatta* vain tutkinnon luokkaa vastaavan automaattivaihteisen ajoneuvon tai sellaisen ajoneuvoyhdistelmän, jossa on automaattivaihteinen vetoauto, kuljettamista, jos kuljettajantutkinnon ajokoe tai käsittelykoe, jos sellainen vaaditaan ajokokeen sijaan, suoritetaan automaattivaihteisella ajoneuvolla.

(4—6 mom. kuten HE)

8 §
(Kuten HE)

3 luku

Ajokorttilupa ja ajokortin myöntäminen

9 §
(Kuten HE)

10 §

Hakemuksen liitteet

(1—3 mom. kuten HE)

Edellä 2 momentin 3 kohdasta poiketen lääkärinlausunto on kuitenkin esitettävä, jos ryhmään 2 kuuluvan ajokortin haltija on täyttänyt 45 vuotta ja ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään viisi vuotta sekä jos ajokortin haltija on täyttänyt 70 vuotta ja ryhmään 1 kuuluvan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään viisi vuotta tai ryhmään 2 kuuluvan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään kaksi vuotta. (Uusi)

11—13 §
(Kuten HE)

14 §

Ajokorttiluvan myöntäminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Jos kysymyksessä on ulkomailla annetun ajokortin vaihtaminen uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, ajokorttiin on tehtävä merkintä vaihdon perusteena olevan ajokortin myöntäjistä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ajokortin vaihtamisen vaatimuksista ja vaihdon perusteena olevan ajokortin tietojen *merkitsemistavasta* ajoneuvoliikennerekisteriin, niiden merkitsemisestä ajokorttiin ja muiden ajokortin tietojen merkitsemisestä.

(4 mom. kuten HE)

15 ja 16 §
(Kuten HE)

17 §

Ajokortin terveysvaatimukset ryhmässä 1

(1 mom. kuten HE)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua näkökenttää koskevien vaatimusten täyttymisestä ja näkökenttävaatimuksista poikkeamisesta erikoislääkärin lausunnon ja tarvittaessa suoritettavan ajokokeen perusteella sekä 3 kohdassa tarkoitettuja muita terveysvaatimuksia koskevien vaatimusten täyttymisestä.

18 ja 19 §
(Kuten HE)

20 §

Ajoterveydentilan ja ajokunnon valvonta

(1—3 mom. kuten HE)

EU- tai ETA-valtiossa tai muualla ulkomailla annetun ajokortin haltijan, joka asuu vakinaisesti Suomessa, on osoitettava poliisille täyttävänsä säädetyt terveysvaatimukset niitä säännöksiä soveltaen, jotka koskevat lääkärinlausun-

non esittämistä ajokorttia uudistettaessa. Lääkärinlausunto on esitettävä, jos 70 vuotta täyttäneiden ryhmän 1 ajokortin haltijan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään viisi vuotta, 45 vuotta täyttäneiden ryhmän 2 ajokortin haltijan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään viisi vuotta ja 70 vuotta täyttäneiden ryhmän 2 ajokortin haltijan ajokortin myöntämisestä on kulunut vähintään kaksi vuotta, ja sen jälkeen mainituin määräajoin edellisen lausunnon esittämisestä. Lausunto on esitettävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun esittämisvelvollisuus täyttyy. (Uusi)

21 ja 22 §
(Kuten HE)

23 §

Auton kuljettamiseen oikeuttavan ensimmäisen ajokortin voimassaolo

Ensimmäinen auton kuljettamiseen oikeuttava ajokortti annetaan kuitenkin 22 §:stä poiketen vain *kahdeksi* vuodeksi. Ajokortti annetaan *kahdeksi* vuodeksi myös silloin, jos hakijalla ei ole aikaisemmin ollut ulkomailla myönnettyä auton ajokorttia vähintään kuuden kuukauden ajan sen jälkeen, kun hän on täyttänyt tässä laisissa säädetyin 18 vuoden vähimmäisiän.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

24 §

Ajokortin luovuttamisen edellytykset

(1—5 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä luovuttamisen edellytysten osoittamisen määräajoista ja muista ajokortin luovuttamisen edellytyksistä (*poist.*). Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua opetuksesta ja sen vähimmäismäärästä.

(7 mom. kuten HE)

25 §

Ajokortin luovuttamisen esteet

(1 mom. kuten HE)

Muu kuin lyhytaikainen ajokortti saadaan luovuttaa aikaisintaan *vuosi* ennen hakijalla olevan lyhytaikaisen ajo-oikeuden päättymistä.

(3 mom. kuten HE)

26 §

Ajokortin luovuttaminen

Ajokortti toimitetaan hakijalle postitse. Jos postitse toimittaminen ei hakijalla ennestään olevan ajokortin viranomaisen haltuun saamiseksi tai muusta asiakirjaturvallisuuteen tai tässä laissa säädettyyn tehtävään liittyvästä syystä ole mahdollista, ajokortin luovuttaa poliisi. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitkä ajokortit postitetaan ja postittamisessa noudatettavasta menettelystä ja muista postittamisen vaatimuksista *sekä hakijalla ennestään olevan ajokortin palauttamisesta viranomaiselle*.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ajokorttia luovutettaessa palautetun ajokortin säilyttämisestä, 2 momentissa tarkoitetun ajokortin palauttamisesta myöntäjälleen ja palauttamismenettelyn käyttämisestä *3 momentin tapauksessa*.

27—30 §
(Kuten HE)

31 §

Ajokortin vaatimukset

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Ajokortin valmistamisesta ja toimittamisesta 26 §:n mukaisesti luovutettavaksi vastaa Liikenteen turvallisuusvirasto. Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa tässä laissa tarkoitettujen ajokorttien, lupien ja todistusten kaavat (*poist.*).

(4 mom. kuten HE)

32 ja 33 §
(Kuten HE)

4 luku

Kuljettajaopetus34—36 §
(Kuten HE)

37 §

Kuljettajaopetuksen toteutus

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuljettajaopetuksen vähimmäismääristä ja opetuksen toteuttamisen vaatimuksista. (*Poist.*) Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä aieman kelpoisuuden hyväksi lukemisesta opetussuunnitelman mukaisissa kuljettajaopetuksen vähimmäismäärissä niissä rajoissa kuin vähimmäismääristä säädetään sekä vaativissa olosuhteissa ajamisen käytännön opetukseen soveltuvan ajankohdan määrittelemisestä.

38 §

Autokouluopetuksen aloittamisen edellytykset

(1—4 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opetuksen aloittamisen vaatimuksista.

39 §

B-luokan opetusluvan myöntämisen perusteet

(1—3 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun kokeen suorittamista ei vaadita, jos hakija on enintään kolme vuotta aikaisemmin suorittanut kokeen hyväksytysti. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä kokeen sisällöstä ja toteutuksesta.

40 §
(Kuten HE)

41 §

Opetuslupaopetuksen toteutus B- ja AM-luokan opetuksessa

(1—3 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun yhteisopetuksen ja arvioivan ajon sekä 3 momentissa tarkoitetun opetuksen sisällöstä ja määristä, opetuslupa-ajoneuvon vaatimuksista sekä muista opetusluvan vaatimuksista.

42 §

Opetusluvan myöntäminen

Opetusluvan myöntää poliisi. Lupa oikeuttaa luvassa mainitun luvanhaltijan antamaan kuljettajaopetusta luvassa määrätyle henkilölle. Opetuslupa saadaan kuitenkin merkitä luvanhaltijoiksi kaksi henkilöä, jos he ovat 40 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja oppisopimussuhteessa olevia opettajia.

Hakijalla voi samanaikaisesti olla voimassa enintään kaksi opetuslupaa. (Uusi)

Opetuslupa myönnetään enintään yhdeksäksi kuukaudeksi ja aikaisintaan kuusi kuukautta ennen kuin opetettava täyttää opetusajoneuvon luokkaa vastaavan ajokortin saamiselle säädetyn vähimmäisiän. Uutta lupaa myönnetyn opetusluvan voimassaolon jatkamiseksi ei saa myöntää ilman pätevää syytä. Luvan myöntämiseen ei sovelleta 2 momentissa tarkoitettua rajoitusta. (HE:n 2 mom.)

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

43 ja 44 §
(Kuten HE)

45 §

Moottoripyörän harjoituslupa

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Harjoitusluvassa määrätyn moottoripyörän on täytettävä sitä ajokorttiluokkaa koskevat vaatimukset, jota vastaavan ajo-oikeuden saamiseksi harjoituslupa myönnetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä harjoitusluvan edellyttämän teoria- ja ajo-opetuksen määrästä. Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettusta käsittelykokeesta.

46 §
(Kuten HE)

47 §

Ajoneuvon kuljettaja ajo-opetusta annettaessa

(1 mom. kuten HE)
(2 mom. poist.)

48—50 §
(Kuten HE)

51 §

Ajoharjoitteluradat

Ajoharjoitteluradan on rakenteeltaan, mitoitukseltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan sovellettava liukkaalla ajamisen ympärivuotiseen harjoitteluun. Radalla on oltava harjoittelun ja turvallisuuden edellyttämät varusteet, liikenteen ohjauslaitteet ja yhteydenpitovälineet opettajan ja oppilaan välille sekä tarvittavat opetus- ja huoltotilat. Asiattoman liikenteen pääsy rata-alueelle harjoittelun aikana on estettävä aidalla, puomilla, maastoesteellä taikka muulla selvästi havaittavalla tavalla.

Liikenteen turvallisuusvirasto hyväksyy kuljettajaopetuksessa käytettävät ajoharjoitteluradat ja valvoo yhdessä tutkinnon vastaanottajien kanssa niiden toimintaa. Hakemukseen ajoharjoitteluradan hyväksymiseksi on liitettävä tiedot radasta, sen laitteista ja varusteista sekä radan järjestyssäännöt.

Ajoharjoitteluradan hyväksyminen on voimassa toistaiseksi. Hyväksyminen voidaan peruuttaa, jos rata ei enää täytä hyväksymisen

edellytyksiä ja puutteet ja laiminlyönnit ovat vakavia tai olennaisia ja radanpitäjälle annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet puutteiden korjaamiseen. (Uusi)

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin ajoharjoitteluratojen mitoituksesta, rakenteesta, varusteista ja hyväksymisestä. (Uusi)

5 luku

Kuljettajantutkinto

52—56 §
(Kuten HE)

6 luku

Muut ajokortit ja ulkomailla annetut ajokortit

57 ja 58 §
(Kuten HE)

59 §

Muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu ajokortti ja muu mopon ajolupa tai kuljetusoikeus

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa annettu ajokortti oikeuttaa kuljettamaan sellaista moottorikäyttöistä ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jonka luokkaa vastaava yhdenmukaistettu luokkatunnus sisältyy ajokorttiin ja jonka 5 §:n mukaisen ikävaatimuksen ajokortin haltija täyttää. Ajo-oikeuden laajuudesta on voimassa, mitä 7 §:ssä säädetään, ja kuljettajan ajoterveydentilan valvonnasta, mitä 20 ja 21 §:ssä säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään, koskee myös Islannissa, Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa annettua väliaikaista ajokorttia.

(2—5 mom. kuten HE)

60 §

Sopimusvaltiossa annettu ajokortti

Genevessä vuonna 1949 tehtyyn tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen (SopS 11/1959) tai Wienissä vuonna 1968 tehtyyn tieliikennettä koskevaan yleissopimukseen (SopS 30/1986) liittyneessä muussa kuin 59 §:ssä tarkoitettussa valtiossa annettu ajokortti oikeuttaa kuljettamaan Suomessa sellaista ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää, jonka sopimuksessa mainittua luokkaa vastaava tunnus on ajokortissa, jos:

(1—3 kohta kuten HE)

4) ajokortin haltija täyttää 5 §:n ikävaatimukset ja 20 §:n terveydentilaa koskevat vaatimukset.

(2 mom. kuten HE)

Tässä pykälässä tarkoitettu ajokortti on Suomessa voimassa kaksi vuotta siitä, kun ajokortin haltija asettuu maahan vakinaisesti asumaan, jos ajokortti on voimassa eikä muuta syytä ajokortin kelpoisuuden lakkaamiseen aikaisemmin ole. *Kuljettajan ajoterveydentilan valvonnasta on voimassa, mitä 20 ja 21 §:ssä säädetään.* Ajokorttia suomalaiseen ajokorttiin vaihdettaessa hakijalle voidaan luovuttaa B-luokan ja moottoripyörän luokkaa vastaava ajokortti 24 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaisesti uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta, jos:

(1—3 kohta kuten HE)

(4 mom. kuten HE)

61 §

Muu ulkomainen ajokortti

(1 mom. kuten HE)

Poliisi voi ulkoasiainministeriön antaman todistuksen mukaan myöntää hakemuksesta ajokorttiluvan ulkomaista ajokorttia vastaavan ajokortin saamiseksi Suomessa ja luovuttaa ajokortin 24 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaisesti uutta kuljettajantutkintoa vaatimatta ulkovallan Suomessa toimivan diplomaattisen edustuston, lähetetyn konsulin johtaman konsulaatin sekä kansainvälisen järjestön Suomessa sijaitsevan toimipaikan henkilökuntaan kuuluvalla ulkoma-

laiselle, joka on saapunut tätä tehtävää varten Suomeen, ja tällaisen henkilön perheenjäsenelle.

Edellä 2 momentin nojalla annettavaan ajokorttiin on tehtävä merkintä siitä valtiosta tai alueesta, jonka myöntämän ajokortin perusteella suomalainen ajokortti on annettu. (Uusi)

62 ja 63 §
(Kuten HE)

7 luku

Ajokielto- ja muut seuraamukset

64 §

Ajokieltoon määrääminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna tekona on pidettävä myös sitä, että kuljettaja on käsittelemällä tai ulkoisella apuvälineellä häirinnyt tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamisen valvontaan tarkoitettua laitetta siten, että se tuottaa virheellistä tietoa hänen ajo- ja lepoajoistaan. (Uusi)

65 §

Ajokieltoon määrääminen toistuvien rikkomusten perusteella

Poliisin on määrättävä ajo-oikeuden haltija ajokieltoon, jos ajo-oikeudenhaltija on vähintään neljästi kahden vuoden tai kolmesti vuoden kuluessa syyllistynyt moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessaan:

1) tieliikennelain 103 §:ssä tarkoitettuun liikenerikkomukseen, lukuun ottamatta muita rikesakolla rangaistavia tekoja kuin:

(a ja b alakohta kuten HE)

(c ja d alakohta *poist.*)

(2—7 kohta kuten HE)

(2—4 mom. kuten HE)

66 §

Ajokiellon kesto

Rattijuopumukseen tai vaarallisten aineiden kuljetusrikokseen syyllistynyt kuljettaja määrätään ajokieltoon vähintään yhdeksi kuukaudeksi ja törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen tai törkeään rattijuopumukseen syyllistynyt vähintään kolmeksi kuukaudeksi. Uusintarioksisista ajokiellon kestoksi määrätään:

1) vähintään kuusi kuukautta, jos kuljettaja on viiden vuoden aikana syyllistynyt: a) kahdesti rattijuopumukseen tai vaarallisten aineiden kuljetusrikokseen; tai b) rattijuopumukseen ja vaarallisten aineiden kuljetusrikokseen; tai c) rattijuopumukseen tai vaarallisten aineiden kuljetusrikokseen ja lisäksi törkeään rattijuopumukseen tai törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen;

(2 kohta kuten HE)

(2—5 mom. kuten HE)

67 ja 68 §
(Kuten HE)

69 §

Valvottu ajo-oikeus

(1 mom. kuten HE)

Tuomioistuimen on peruutettava valvottu ajo-oikeus ja määrättävä ehdollinen ajokielto pantavaksi täytäntöön, jos valvottava koetusaikana:

(1 kohta kuten HE)

2) ilman hyväksyttävää syytä rikkoo valvottuun ajo-oikeuteen sisältyvää rajoitusta tai laininlyö valvottuun ajo-oikeuteen kuuluvan velvollisuuden taikka saattaa tai yrittää saattaa (*poist.*) alkolukon toimintakyvyttömäksi.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

70 §

Väliaikaiseen ajokieltoon määrääminen

Poliisimies voi määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin tai,

jos ajokorttia ei ole vielä luovutettu, kuljettajan-tutkintotodistuksen haltuunsa:

1) jos on todennäköisiä syitä epäillä ajo-oikeuden haltijan syyllistyneen rikoslain 23 luvun 3 §:n 1 momentissa tai 4 §:ssä tarkoitettuun ratti-uopumusrikokseen *taikka rikoslain 44 luvun 13 §:ssä tarkoitettuun vaarallisten aineiden kuljetusrikokseen*;

(2—6 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

71—76 §
(Kuten HE)

8 luku

Autokoulutoiminta ja liikenneopettajalupa

77—82 §
(Kuten HE)

83 §

Varoituksen antaminen ja autokoululuvan peruuttaminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Jos rikkomus tai laiminlyönti on vakava tai olennainen *ja* jos luvanhaltijalle annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet puutteiden korjaamiseen, lupa peruutetaan. Lupa peruutetaan myös, jos luvanhaltija sitä pyytää.

84—87 §
(Kuten HE)

88 §

Liikenneopettajaluvan myöntämisen edellytykset

(1 mom. kuten HE)

Oikeus B-luokan kuljettajaopetuksen antamiseen sisältää myös oikeuden kuljettajaopetuksen antamiseen mopon ajokorttia varten. Edellytyksenä muiden luokkien kuljettajaopetuksen antamiseen on 1 momentissa säädetyn lisäksi, että:

(1 kohta kuten HE)

2) ryhmään 2 kuuluvien luokkien kuljettajaopetuksen antamiseksi hakija osoittaa suorittaneensa 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun tutkinnon perusteiden kuorma- ja linja-auton kuljettajien opetusta autokoulussa tai II asteen ammatillisen koulutuksen opettajana toimimista koskevan osan ja hakijalla on *opetuksen luokkaa vastaava* ajokortti, joka on ollut hakijalla vähintään kolme vuotta.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

89—91 §
(Kuten HE)

9 luku

Erinäiset säännökset

92—94 §
(Kuten HE)

95 §

Oikaisu- ja muutoksenhakusäännökset

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusviraston kanssa tehdyn sopimuksen perusteella toimivan kuljettajantutkinnon vastaanottajan tämän lain nojalla tekemään päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen saa kuitenkin vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta *siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään*.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

96 §
(Kuten HE)

97 §

Poikkeusluvut

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 18 §:n 1 momentin 3 kohdan kuuloa koskevasta vaatimuksesta.

98 §

Kansainvälinen ajokortti

Tämän lain 60 §:n 1 momentissa tarkoitetun tieliikennettä koskevan Wienissä tai Genevessä tehdyn yleissopimuksen mukainen kansainvälinen ajokortti voidaan antaa henkilölle:

1) jolla on Suomessa tai muussa EU- tai ETA-valtiossa annettu voimassa oleva ajokortti;

2) joka on täyttänyt 18 vuotta;

3) jolla on vakinainen asuinpaikka Suomessa tai, jos hänellä on suomalainen ajokortti, hänen vakinainen asuinpaikkansa on ulkomailla muussa kuin EU- tai ETA-valtiossa.

Kansainvälisen ajokortin vahvistaa poliisi.

99—101 §
(Kuten HE)

10 luku

Voimaantulo

102 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee 2 ja 3 momentissa säädettyin poikkeuksin voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 5 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentti, 10 §:n 2 momentin 2 kohta, 12 §:n 4 momentti, 17 §, 18 §, 24 §:n 3 momentti, 34 §, 35 §:n 2 momentti, 40 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 41 §:n 3 momentti, 47 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentti, 48 §:n 3 momentti, 53 §, 58 §, 60 §, 64—73 ja 75—91 sekä 94 ja 100 § tulevat kuitenkin voimaan jo päivästä kuuta 20 . (Poist.)

Lain 3 §:n 12 kohta tulee voimaan päivänä kuuta 20 . (Uusi)

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

103—113 §
(Kuten HE)

2.**Laki****tieliikennelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan tieliikennelain (267/1981) 64, 68—73, 73 a, 74, 82, 82 a, 82 c, 82 d, 95, 106 b ja 107 § sekä 108 §:n 3 momentin 1 kohta (poist.)

sellaisina kuin ne ovat, 64 § laeissa 676/1990, 1242/1997 ja 1167/1999, 69 § laeissa 367/2002 ja 1291/2009, 68, 74, 82 ja 82 c § laissa 676/1990, 70 § laeissa 676/1990, 429/1996, 546/1999 ja 15/2010, 71 § laeissa 676/1990, 989/1992 ja 1242/1997, 72 § laeissa 676/1990, 1242/1997 ja 15/2010, 73 § laeissa 113/2004 ja 696/2009, 73 a § laissa 113/2004, 82 c § laissa 523/2009, 82 d § ja 106 b § laissa 1291/2009, 95 § laeissa 1103/2004 ja 513/2009 ja 107 § ja 108 §:n 3 momentin 1 kohta (poist.) laissa 1091/2002, sekä

muutetaan 63, 65, 94 ja 106 §,

sellaisina kuin ne ovat, 63 ja 65 § laissa 676/1990, 94 § osaksi laeissa 676/1990 ja 236/2007 sekä 106 § laissa 378/2010, seuraavasti:

63, 65, 94 ja 106 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

3.

Laki

tieliikennelain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan tieliikennelain (267/1981) 66, 67, 75, 76, 76 a, 77, 78, 78 a, 79, 79 a, 80, 81 § ja 108 §:n 4 momentti sellaisina kuin ne ovat, 66 § laeissa 367/2002 ja 1291/2009, 67 § laissa 103/1994, 75 § laeissa 676/1990, 747/1995, 546/1999, 1103/2004 ja 15/2010, 76 § laeissa 1199/2002, 440/2008 ja 481/2010, 76 a § laissa 587/2005, 77 § laeissa

676/1990, 1242/1997 ja 440/2008, 78 ja 80 § laissa 1103/2004, 78 a § laissa 15/2010, 79 § laeissa 676/1990 ja 435/1991, 79 a § laissa 440/2008, 81 § laissa 676/1990 sekä 108 §:n 4 momentti laissa 1091/2002.

2 §
(Kuten HE)

4.

Laki

kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti (*poist.*)

muutetaan kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain (273/2007) 2 §:n 1 momentti ja 3 momentin 2 kohta, 4 §:n 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 15 §:n 2 momentti, 19 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti sekä 22 §, sellaisena kuin niistä 15 §:n 2 momentti on laissa 1315/2009, sekä

lisätään 4 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §
Soveltamisala

Tämä laki koskee kuorma- ja linja-auton sekä niiden ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettajalta tieliikenteessä vaadittavaa ammattipätevyyttä. *Tämän lain säännöksiä kuorma-auton kuljettajan ammatti-*

pätevyydestä sovelletaan myös liikennetraktorin kuljettajaan muissa kuin polttoainemaksulain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitetuissa kuljetuksissa. Vaarallisten aineiden kuljettajien pätevyyydestä on lisäksi voimassa, mitä siitä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) ja sen nojalla säädetään.

Tämä laki ei koske kuljettajaa, jos:

4 §

2) ajoneuvo on poliisin, pelastustoimen tai pelastusalan koulutuksesta vastaavan oppilaitoksen, *ensihoitopalvelun* tai puolustusvoimien käytössä niiden tehtäviin liittyvissä kuljetuksissa taikka poliisitehtäviä hoidettaessa tullin tai rajavartiolaitoksen käytössä;

Perustason ammattipätevyys

(3 mom. kuten HE)

Liikennetraktorin kuljettajan perustason ammattipätevyys voidaan saavuttaa 2 momentissa tarkoitettulla koulutuksella. (Uusi)

9, 15, 19, 21 ja 22 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

5.

Laki

taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taksinkuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain (695/2009) 5 §:n 3 momentti, 9 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta sekä 18 §, 19 §:n 2 momentti ja 25 § seuraavasti:

5 ja 9 §
(Kuten HE)

18 §

Ajoluvan peruuttaminen määräajaksi

Muusta kuin 16 tai 17 §:ssä säädetystä syystä ajolupa peruutetaan määräajaksi, vähintään kahdeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi. *Määräajan pituudesta määrättäessä otetaan huomioon erityisesti peruuttamisen perusteena olevan teon tai tekojen vakavuus ja teko-olosuhteet.*

Jos ajoluvan haltija on syylistynyt 9 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun tekoon, vakavaa piittaamattomuutta liikenneturvallisuutta kohtaan osoittavaa tekoa lukuun ottamatta, taikka 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun tekoon, vähim-

mäisaika ajoluvan peruuttamiselle on kuitenkin kuusi kuukautta.

Jos se on perustellusta syystä tarpeen seuraamuksen kohtuullistamiseksi, ajolupa voidaan peruuttaa edellä 1 ja 2 momentissa säädettyä lyhyemmäksi ajaksi. Jos ajolupa peruutetaan poliisin määräämän ajokiellon vuoksi, lupa peruutetaan ajokiellon ajaksi, jollei teon tai tekojen vakavuudesta ja teko-olosuhteista muuta johdu. Jos ajoluvan haltijalle annetaan ajokiellon sijaan varoitus, ajolupa voidaan jättää peruuttamatta. (Uusi)

19 § (Uusi)

Ajoluvan peruuttaminen väliaikaisesti

Ajolupa on peruutettava väliaikaisesti, jos kuljettaja määrätään väliaikaiseen ajokieltoon.

Jos poliisi päättää ajokorttilain 70 §:n 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa väliaikaisen ajokiellon voimassapitämisestä, poliisin on samalla päätettävä taksinkuljettajan ajoluvan väliaikaisesta peruuttamisesta. Jos poliisi määrää väliaikaisen ajokiellon päättymään ajokorttilain 72 §:n 1 momentin perusteella, myös taksinkuljettajan ajolupaa koskeva väliaikainen peruuttaminen on määrättävä samalla päätymään.

25 §
(Kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

8.

Laki

rikesakkorikkomuksista annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikesakkorikkomuksista annetun lain (756/2010) 4 § seuraavasti:

4 §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan samana päivänä kuin rikesakkorikkomuksista annettu laki (756/2010).
(2 mom. kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää pisteytysjärjestelmään pohjautuvan ajokorttiseuraamusjärjestelmän toteuttamista.

LiVM 23/2010 vp — HE 212/2010 vp

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

| | | |
|------|--------------------------------|---------------------------|
| pj. | Martti Korhonen /vas | Pentti Oinonen /ps |
| vpj. | Saara Karhu /sd | Markku Pakkanen /kesk |
| jäs. | Mikko Alatalo /kesk (osittain) | Lyly Rajala /kok |
| | Leena Harkimo /kok | Tero Rönni /sd |
| | Kalle Jokinen /kok (osittain) | Janne Seurujärvi /kesk |
| | Risto Kuisma /sd | Ilkka Viljanen /kok |
| | Lauri Kähkönen /sd | Anne-Mari Virolainen /kok |
| | Mats Nylund /r | vjäs. Sari Palm /kd. |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine.

VASTALAUSE

Perustelut

Nykyisessä ajokorttilainsäädännössä liikennetraktoreiden kuljettajilta edellytetään C-korttia. Ajoneuvosäännöksissä liikennetraktorin käyttötarkoitus on ollut määräävänä tekijänä, jolloin liikennetraktoria on voinut kuljettaa maatalousajossa T-kortilla.

Liikenne- ja viestintävaliokunta on jo vuosien ajan koettanut saada selkeyttä asiaan. Hallituksen esityksessä (HE 212/2010 vp) asiaan onkin saatu muutos. Esityksessä liikennetraktoreille muodostetaan uusi LT-luokka. Tämän luokan ikävaatimuksena on 18 vuotta. Kyseisen kortin saisivat teoriakokeen ja käsittelykokeen läpäisseet. Minkäänlaista ajo-opetusta liikenteessä ei vaadittaisi.

Liikenne- ja viestintävaliokunta lisäsi vaatimuksiin ammattipätevyyden aina, kun liikennetraktoria käytetään muihin kuin polttoainemaksulain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitettuihin ajoihin. Tämä lisäys on mielestämme hyvä, mutta sillä ei vielä taata liikenneturvallisuutta ja tasavertaista kilpailua kuorma-autojen kanssa. Siksi esitämme, että aina käytettäessä liikennetraktoria muihin, kuin polttoainemaksulain 7 §:ssä mainittuihin ajoihin pitää kuljettajalla olla C-luokan ajokortti ammattipätevyydellä.

Eri puolilla maata on syntynyt tilanteita, joissa yhä useammin näillä liikennetraktoreilla sivuelinkeinona kilpaillaan kuljetuksista kuorma-autoyrittäjien kanssa. Tavarankuljetuksen yhdistäminen sivuelinkeinona maatalouden harjoittamiseen on erittäin arveluttavaa, koska rajan vetäminen eri muotojen välillä kaikissa kustannuksissa on erittäin vaikeaa. Valvonta näissä tilanteissa on erittäin hankalaa ja väärinkäytösten todistaminen lähes mahdotonta.

Liikennetraktorit perävaunuineen saattavat painaa jopa 38 tonnia, eikä niitä tarvitse katsastaa, joten kunto saattaa olla mitä tahansa. Näillä ajoneuvoilla kuitenkin toimitaan ammattiajossa normaalin liikenteen seassa, mihin kuljettajat taasen eivät ole oppia saaneet.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi 1. lakiehdotuksen 6 § ja 4. lakiehdotuksen 2 ja 4 § muutettuina (Vastalauseen muutosehdotukset).

Vastalauseen muutosehdotukset**1. lakiehdotus**

6 §

Ajo-oikeus

(1 ja 2 mom. kuten LiVM)

Lisäksi ajo-oikeutta koskevat seuraavat rajoitukset:

(1—3 kohta kuten LiVM)

4) *LT-kortilla on ajo-oikeus vain polttoainemaksulain (1280/2003) 7 §:ssä tarkoitettuihin ajoihin.*

(4 ja 5 mom. kuten LiVM)

4. lakiehdotus

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee kuorma- ja linja-auton sekä niiden ja hinattavan ajoneuvon muodostaman ajoneuvoyhdistelmän kuljettajalta tieliikenteessä vaadittavaa ammattipätevyyttä. (Poist.) Vaarallisten aineiden kuljettajien pätevydestä on lisäksi voimassa, mitä siitä vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) ja sen nojalla säädetään.

LiVM 23/2010 vp — HE 212/2010 vp

(3 mom. kuten LiVM)

(4 mom. *poist.*) _____

4 §

Perustason ammattipätevyys

(1—3 mom. kuten LiVM)

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2010

Tero Rönni /sd
Saara Karhu /sd

Risto Kuisma /sd
Lauri Kähkönen /sd